

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 18 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésén
 vagy megőrzésére nem vállal költ.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes száma ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 28.

Fordulat a politikában.

Fordulat a politikában, fordulat az eszmékben!

Legalább ilyenre enged következtetni Auersperg herczegnek, az urak háza elnökének nyilatkozata a közös hadsereg-ről mondott legutóbbi beszédében.

Csak egyet tévesztett el, azt, hogy a magyar hadsereg nem lesz sem politikai sem parlamenti hadsereg, vagyis nem lesz sem I. Napoleon alatti francia, sem Cromwel Olivér alatti parlamenti hadsereg, hanem lesz a magyar királynak, a magyar hazának, a magyar nemzetnek odaadó, áldozatkész, hősi hadserege.

A nagy nevű herczeg előadásából, melybe nagymérvű szomorúság és gyász vegyül, azt kell következtetnünk, hogy Bécsben forduló ponton állanak.

Herkules a válaszuton.

A dinesztiának le kell számolnia azaz az eszmével, hogy a néhai Habsburgi Rudolf által szerzett hegemoniát Németországban visszaszerezze.

A magyar nemzet erőkifejtése megmentette volna 1866-ban ettől a nagy veszteségtől, de akkor a magyar nemzettel hadilábon állott az a benső kör, melyet jól-rosszul kamarillának nevez az általános szólam.

A magyar nemzet erősítése a dinasz-

tia erősödése, a magyar nemzet pusztulása, a dinasztia veszélye.

A dinasztia keleti politikára van utalva, ezt azonban a magyar nemzet őseréje, történelmi és hagyományokra fektetett fölénye nélkül megvalósítani nem lehet.

Ha ő Felsője, a király, tiz szobrot állított fel Magyarországon és köztük Hunyadi Jánosét, felállíthatja még a tizenegyet, a saját magáét, amelyet a magyar nemzet szívében élő monarchikus érzelem gránitszklájára építhet.

A magyar nemzet bevonása és számításba vétele az uralkodóház keleti politikájában nemcsak szükséges, hanem elengedhetetlen feltétel, melyet egykor az orosz czár, az istambuli padisah, az ide látogatóba jött német császár is megkísérelt, egyedül Bécs volt irányunkban olyan elzárkózott, hogy nem akart rólunk tudni semmit sem.

Ez különben Bécsnek hagyományos politikája

Mi bizony csak a nagy veszélyek idejében jutottunk eszébe.

Mária Terézia Pozsonyba jött, I. Napoleon elől az udvar Komáromba ment, 1806-ban Erzsébet királyné gyermekeivel Budára jött és bizony soha sem bánta meg a bizalmat, melyet belénk helyezett.

Auersperg nyilatkozata jelezni kívánja, hogy a bécsi körök magas politikájában változás állott be, amely változás a magyar nemzet erejét veszi számításba.

De hát kell-e rámutatnunk arra, hogy

az uralkodó ház keleti politikája megköveteli, hogy alapul ne a nyugatra törekvő Bécs, hanem a keleten előnyösen ismert Magyarország vétessék.

A konstantinápolyi görög császárság ledöntése után a magyar királyok, az egy Mátyás kivételével, a kelet felé törekvő politikát kultiválták, az egy Mátyás, az igazságos, volt az, aki nyugat felé tört, mi alatt keletet figyelmen kívül hagyta és ennek adta meg árát Magyarország oly szörnyű módon.

Bécs elfoglalása, a cseh korona fénye, az olasz házasság nem nyújtottak erőt a nemzetnek Mohács kikerülésére, de azt eredményezték, hogy a trónra jutott Jagelló-család csehországi ága bevitte Magyarországot a megsemmisülés örvényébe, melyből Habsburgi Ferdinánd és Szapolyai János versengése, utóbb Erdély elszakadása, Magyarországnak a félhold uralma alá való kerülése keletkezett.

A történelem egyes epizódjai nagy tanulsággal szolgálnak.

Meg vagyunk arról győződve, hogy a korona keleti politikája előtérbe tolul, minél jobban melegszik az idő, annál közelebb jutunk a Balkánfélsziget paczifikálásához, ahol nem elegendők a nemzetközi zsandárok, ahol a hatalomnak kell érvényesülnie a modern kultúra haladásával, ahol a szerb, bolgár, görög, albán fészkelődéseknek véget kell vetni és az egyes népfajokat, amelyek életre valók, át kell adni önmaguknak.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Jenkins, a megtért dohányos.

Írta: Bret Harte.

I. Elmélkedés a szivarról.

Egy szivar naponkint! — mondotta Boompointer, a bíró.

— Egy szivar naponkint! — ismételte John Jenkins és sebtiben munkapadja alá dobta félig elszitt szivarját.

— Egy szivar naponkint, az három czent naponkint, jegyezte meg a bíró — és tudja-e hogy mennyi az naponkint egy szivar, vagyis három czent egy esztendő alatt?

John Jenkins kiskorában kijárta a falusi iskolát s jelentékeny volt a számtani tudománya. A munkapadján ott volt egy darab pala, azt a kezébe vette, meg egy krétát is kotort elő és öntudatos büszkeséggel nekilátott a számvetéshez.

— Éppen negyvenhárom dollár és nyolcvan czent, — mondotta aztán — és letörülte a verejtéket kiizzadt homlokáról s közben az arca becsületes lelkesedéstől izzott.

— Jól van, barátom és ha ön naponkint megtakarítana három czentet, a helyett, hogy elpazarolja, nem volna-e akkor tulajdonosa egy új öltözet ruhának, egy illusztrált családi bibliának, egy zártszéknek a templomban, egy daloskönyvnek és még sok egyéb szép és hasznos dolognak? — Aztán mindinkább növekvő komolysággal folytatta a bíró: — És ha tekintetbe veszi, hogy szokóév is van, amiről csudálatos módon megfélemedezett, akkor három czenttel többje van barátom! 3 czenttel több! Mit vane azért, barátom?

— Egy szivart, — felelte Jenkins s ugyan buzgólkodott, hogy elrejtse az arcát, mert érezte hogy megint csak elpirult mélyen.

— Nem, uram — mondta a bíró szelid mosolylyal — valójában mondom olyasvalamihez jutna azért a három czentért, ami többet ér minden pénznél! Mert kitudja, hogy e három czent révén (ha a missiói perselybe kerül) nem jut-e öntudatára az ő nyomorúságos helyzetének s ezzel nem szabadul-e meg az elkárhózástól valamelyik pogány, aki meztelenül és bűnösen tévelyeg most még valahol.

A bíró ezek után távozott és töprengései közt hagyta Jon Jenkinst.

— Három czent naponkint — dünnyögte.

— Négyszáz év alatt nény százharmincznyolcz dollárom és tiz czentem volna. Akkor feleségül is vehetném Maryt! . . . Ah, Mary! . . . és a fiatal ács nagyot sóhajtot, elővett egy huszonötcentes Dagerrotipát a mellényzsebéből és hosszasan és áhítatosan nézte annak a fiatal leánynak az arczképét, akin muszlin volt és korall, majd elszánt arczkifejezéssel műhelyének ajtajára akasztotta fel a képet.

Fájdalom, az ő jó elhatározásai csak nagyon későn jöttek meg. Aznap éjszaka különben a félig égett és eldobott szivar felgyujtotta John Jenkins műhelyét. Egészen leégett minden felszerelésével együtt és nem volt — biztosítva.

II. Lefelé a lejton.

— Hát még mindig megmarad a szándéka mellett, hogy feleségül megy John Jenkinshez? — kérdezte a bíró tréfásan, atyai bizalmaskodással a magasba huzgálta Mary Jonesnek, a falu szépeinek aranyfürtjeit.

— A mellett maradok — felelte a szép, fiatal leány, — Igen. Ő megígérte, hogy meg-

URISZABÓK.

Kiválóan finom elegáns ujdonságaink

megérkeztek.

Nevezetesen dus választéku valódi angol, skót legujabb jivatu czikkeink a helybelli vámhivatalnál személyesen elvámolva vannak, valamint legjobb minőségű gondosan válogatott Brassói tiszta gyapju és jól hordható divat különlegességeink

izléses kiállítású készítményeinket ajánljuk a nagy-érdemű közönség figyelmébe.

Telefon: 401. SZIRMAI és NAGY Nagyvárad.

Az orosz hatalom megbénulása a keleti politika vezetését reánk, a mi uralkodónkra hárítja.

Ezért fontos herczeg Aue'sperg beszéde, ezért szükséges figyelmen kívül nem hagynia a keleti politika előre tolulásakor a magyar nemzet történetét, melynek ragyogó részletei amott játszódtak le a Balkánon túl, de a Balkán félszigeten.

És hogyha a közelgő események már is előre vetik árnyékukat, nem szabad elfelednünk, hogy Magyarországnak tisztán nemzeti kormányra van szüksége.

Sinopeus.

Kossuth a szatmáriakhoz.

Szatmár város harmincz tagu küldöttsége ma délelőtt tíz órakor adta át Kossuth Ferencnek a diszpolgári oklevelet. A deputáció élén Pap polgármester volt, aki a következő beszédet mondta:

— Szatmár-Németi város törvényhatósági bizottsága múlt évi szeptember 27-iki közgyűlésén leleplezte Kossuth Lajos arczképét és Nagyságodat, mint az elhunyt fiát, szeretete és az ország érdekei körül szerzett érdemei elismerésül diszpolgárává választotta. Ez által a legnagyobb polgári kitüntetést nyújtotta Nagyságodnak, és kívánom, hogy legyen az okmány olyan szoros kapocs, mely sohasem lazuljon, csak erősödjék. Fogadja ezt olyan szeretettel, amilyennel mi átnyújtottuk. (Éljenzés.)

Kossuth Ferencz a következő beszéddel válaszolt:

Igen tisztelt Polgártársaim! Az a kapocs, mely köztem és Szatmár város polgársága közt régóta fennáll, az utóbbi időben bensőbbé lett az által is, hogy Szatmár is azok közé a kerületek közé sorakozott, melyek az ország jogainak visszaköveteléséért küzdök nagy táborát képezik. És az én kedves barátomat, Kelemen Samut küldte az országgyűlésre azért, hogy velem együtt küzdjön és az ő nagy tehetségével győzelmünket elősegítse. Rám nézve annál becsesebb ez a kitüntetés, amelyre engem Szatmár városa méltatott, mennél igazabb az, hogy én más kitüntetésre és elismerésre nem vágyódom, mint honfitársaim szeretetére. Midőn engem Szatmár diszpolgárává választott, e kitüntetés egy kegyeletes ünneppel volt kapcsolatban. Most azonban, mikor átadják a diszpolgári oklevelet, ez időpontjának megválasztása

politikai jelentőséggel is bír, mert arról tesz tanuságot, hogy az ország helyesli azt, hogy mi erősen helytállunk azok mellett az elvek mellett, melyeknek a lezajlott választások igazat adtak. A közvélemény megnyilatkozása mindenkor fontos alkotmányos országokban, de legfontosabb akkor, midőn az uralkodó késik tudomást venni arról a válaszról, melyet a nemzet adott, midőn megkérdetett. A mi lelkiismeretünk nyugodt, hogy a nemzeti jogok megvalósítására mi a legnagyobb mérséklettel és körültekintéssel iparkodunk gyakorolni azt az erőt, melyet a nemzet kezünkbe adott, de nem lehet semmi párttól sem kívánni azt, hogy éppen akkor hagyja el elvi alapját, amidőn elvei megvalósítását, jogát alkalma lenne követelhetni. A magyar történelem évszázados tanulsága azt mutatja, hogy Magyarországon a jog megvédése és a jog visszaszerzése mindig nagy küzdelemmel járt és sokszor szenvedésekkel és vérontással, szerencsére most, midőn alkotmányos korszakot élünk, az országgyűlés többségének akarata érvényesülni fog, ha bebizonnyul az, hogy ezt az akaratot az ország nemcsak mulékony fellebbanással támogatja, hanem emellett erősen megáll és a nemzeti akarat érvényesítését magában, tiszteletteljesen, de elhatározott kitartással követeli. Ezt az értelmet tulajdonitom én annak, hogy a diszpolgárat önök éppen most adták át nekem s ez az értelem a megtiszteltetés becsét előttem növeli. Fogadják a legifjabb szatmári polgár szívből eredő köszönetét és azt a biztosítékot, hogy Szatmár érdekeit mindig a szívemen fogom viselni. (Lelkes éljenzés.)

Kossuth Ferencz azután a küldöttség tagjaival kezdet szorított s hosszabb ideig beszélgetett velük. Tiszteletükre délután egy órakor bankett volt a Pannónia-szállóban. A diszpolgári oklevél gyönyörű, vaskos könyv, chagrin-kötéssel dombormű diszítésekkel, a közepén Szatmár város czimerével.

A háboru.

Kuropolitakint a japánok bekerítették.

Berlin, febr. 28. Nincsvágból érkezett jelentés szerint a japánok három napja bombázzák Mukdent. Mukden blokádja teljes, mert a japánok összes haderőiket egyesítették e részről. Ellenőrizhetlen hírek szerint a seregeknek teljesen sikerült az orosz hadállások megkerülése, Kuroki már hátba került Kuropolitkin seregének. Kuropolitkin hadseregétől délnyugatra

is feltűntek a japánok, vasuti vonalat megközelítve és Kuropolitkint a visszavonulástól elzárva. Pétervárot az állítják, hogy a japánoknak ez a megkerülés csak úgy sikerült, hogy Mongolországon jöttek keresztül, tehát a semlegesség durva megsértésével.

Fakumen felül is feltűntek a japánok nagy és erős hadtestekkel, elfoglalva az összes magaslatokat és így Kuropolitkint teljesen bekerítették. Már a napokban döntő ütközet várható, amelynek eredménye az oroszokra nézve válságos lehet.

Vladivosztkok blokádja.

Berlin, febr. 28. Tokióból érkezett hírek szerint a japánok befejezték Vladivosztkok blokádját és már a legközelebbi napokban megkezdik a bombázást.

London, febr. 28. A Timesnek jelentik Tokióból: Az alsóház elnöke az ülészakot bucsubeszéddel rekesztette be, a melyben üdvözölte a házat ama készségéért, a melyre a háborúra szükséges eszközöket megszavazta. Japán alkotmányos intézményeinek boldog állapota ellentétben áll az orosz nemzet szerencsétlen helyzetével. Mégis sok tennivaló van még hátra és a cél messze távolban áll. Azonban a siker végre is biztos, ha a mostani érzület megmarad.

London, febr. 28. A Daily Telegraphnak jelentik Tokióból: A port-arthuri dokk javítása majdnem be van fejezve Port-Arthur szénkészlete elég lesz a japánoknak a következő egész nyárra. A legnagyobb hajókat néhány nap múlva a kedvezőbb időjárással kezdik szabdá tenni.

Ugyanennek a japánok azt jelentik Sanghaiból, hogy a japánok vesztesége a legszélsebb jobbnál, hol sikerült nekik az oroszokat visszaverni, mintegy hetven fő.

Washington, febr. 28. A külügyminisztérium azért, hogy szembeszáljanak ama híresztelésekkel melyek szerint tárgyaltak a béke helyreállítása végett, ma a következő közleményt adja ki. Az Egyesült Államok kormányát Japán soha sem kérte fel, hogy Oroszország elé békefeltételeket terjesszen és természetesen, hogy soha sem közvetve, sem közvetlenül Oroszországnál ez ügyben meg nem

javul, amitóta minden vagyunkája odaveszett a tűzben.

— Az ő végzetes szokása miatt, ámbár elég oktan arra, hogy engem okoljon azért a tüzesetért, — szólott közbe a bíró.

— Attól kezdve — folytatta a fiatal leány — erősen megfogadta, hogy lemond arról a gonosz szokásairól. A helyett egy ehető növénynek a héját rágja, amely ámbár nem olyan jó minőségű és nem olyan erős, mint a dohány de nem is költséges. Hozzá akarok tapadni, — folytatta a fiatal leány belemelegedve a megkezdett beszélgetésbe — mint a fiatal szőlőinda, mely a fehér sziklára felkuszik. Kérem szépen, ne szidjon meg, bíró ur, de még is csak férjhez akarok menni John Jenkinshez.

A bíró láthatólag meg volt indulva. Az asztalhoz ülve sebtyben néhány sort irt egy darab papirosra, összehajtogatta és John Jenkins eljegyzett mátkájának a kezébe nyomta.

— Mary Johns, — mondotta aztán nagy komolyan — ime fogadja el ezt a csekélységet nászajándékkul olyan valakitől, aki a maga

hűségét és tisztességét nagybecsüli. Emlékeztesse ez majd rám az oltár előtt.

És arczát zsebkendőjébe rejtve a komoly és szilárd férfi sietve odahagyta a szobát.

Mikor az ajtó bezárult, Mary szétbontotta a papirost. Utalvány volt a sarki kalmárhoz három méter flanelről, egy levél gombostűről, négy font szappanról, egy font keményítőről és két skatulya gyujtóról.

— Nemes, jószágos szívű ember! — ennyit tudott csak susogni Mary s tenyerébe rejtve arczát, könnyekbe tört ki.

Cloverdale harangjai vidáman csengtek az esküvőhöz.

— Milyen csinosak mind a ketten! — mondták mindenfelé, amikor Mary Jones félénken John Jenkins karjára támaszkodva a templomba lépett.

De a menyasszony nagyon meg volt indulva s a vőlegényen lázas izgatottság látszott. A sekrestyében John Jenkins aggodalmasan kotorászott a mellényzsebében.

Talán a gyűrűje miatt aggódik? Nem...

Valami kis barnás anyagot vesz elő a zsebéből s leharap belőle egy keveset, nyugtalanul körülnézve közben.

Ketten azonban meglátták. Boompontes, a bíró jelentőségteljesen rázta a fejét. Mary Jones sóhajt egyet és halk imát susog. Az ura — rág!

III. Az utolsó fejezet.

— Micsoda, több kenyeret? — mondja John Jenkins vadul. Mindig, egyre csak pénzt akartok kenyérre. Atk... népség. Tönkre akartok tenni a pazarlástokkal?

És mikor így kidühöngte magát, elővett zsebéből egy pálinkás-flaskót, egy pipát és papirosra göngyölt dohányt. A pálinkát az utolsó cseppig kiitta, az üres üveget pedig hozzávágta legnagyobbik gyermekének, egy tizenkét éves fiúnak a fejéhez.

Valami utalatos nyihogással kapott erre magán kívül négy pipaszárat a durva ember. Aztán megtölte őket s egyet-egyet odaadott mindegyik csemetéjének, hogy szívja.

ERMELLEKI HEGYIBOROK PALACZKOKBAN

elismert jól kezelt tiszta minőségben, 10 palaczkától fölfelé literes palackonként 70 fill.-jével házhoz szállítva kapható az

ERMELLEKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL, Nagypiacz-tér 10. szám.

Minden palaczk czimkéje, kupakja és dugója az Ermelleki részvénytársaság cégjelzésével van ellátva. Telefon 206. szám.

tisztelt igazgatóságai adományukért a szobor-bizottság köszönetét. Nagyváradon 1905. évi február hó 28-án. Dr. Adorján Emil bizottsági elnök.

*** Szmezsányi Jenő nyugalomban.**

A legfőbb magyar bírói testületnek, a közigazgatási bíróságnak másodelnökét, Szmezsányi Jenőt, püspökünk dr. Szmezsányi Pál fivérét, kit az eperjesi kerület a mostani választáson képviselőjévé választott, ő Felsege saját kérelmére nyugalomba helyezte és ebből az alkalomból neki sok évi kitűnő szolgálata elismerésül a másodosztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

*** Hatszáz korona bélyeg egyetlen periraton.** Nagy csoportosulás volt tegnap a pertárban, a törvényszék ezen legkedélyesebb helyiségében. Az asztal előtt állott felgyürt ingujjal a népszerű pertárnok s verejtékes homlokkal, kidülledt erekkel, nagyokat fujva püfölt egy pecsétnyomóval egy hatalmas periratot. Az ügyvédek körülállták s úgy csudálkoztak rajta?

— Mit csinál? — kérdezte egy ujonnan érkezett.

— Lebélyezzek! — nyögte a pertárnok keservesen elkeseredetten dolgozott tovább.

Nem mese a dolog. Tegnap a pertárba akkora perirat érkezett, hogy külön asztalra kellett elhelyezni. Dr. Isacu Aurél kolozsvári ügyvédnek gróf Plater-Syberg Mihály elleni 32000 korona iránti perében tartalmazta ez a perirat a vizonválaszt. A vizonválaszt maga két ujjnyi vastag kötet, külön két deszka közé szoritva csatoltattak a kérdőpontok, más két deszka közt a mellékelt levelek halmaza következett.

Ezek a *mellékletek*. Híre kerekedett, hogy a törvényszék bírái baleset elleni biztosítással akarják magukat körüláncsolni attól, hogy ez per nekik osztassék ki. Fogalmat alkothatunk nagyságáról abból, hogy az első példányra 591 K 60 t. áru bélyeget kellett tenni. Ennek lebélyezésével fáradozott a pertárnok. Egyik kezdő, fiatal ügyvéd felsóhajtott:

— Bárcsak én volnék az a perirat, hogy enyém volna az a tenger sok bélyeg! Kár a fináncznak!

A pertárnok egy percze félbeszakította a munkát s megtörölte a homlokát.

— Akkor téged bélyegeznék le, — így ni!

Szólt és rendületlen lelkesedéssel kalapálta tovább a sok bélyeget.

*** Grófi rangra emelés.** Ő Felsege kis-jókai Takács József századosnak és testvérének kis-jókai Takács István főhadnagyának a magyar grófi méltóságot adományozta és megengedte, hogy nevezettek előnevüket és családnevüket a férfi ágon kihalt köpösi gróf Tolvay család előnével és családnevével egyesítve viselhessék és utóbbnevezett grófi család címerét is használhassák.

*** Márcziusi ibolyák.** Márczius elseje Végre a hosszú kemény tél után tavaszi ég mosolyog le ránk vakító kékséggel; aranytiszta, meleg napsugár ébresztgeti a tar galyak rügyeit s kidugja fejét a tavasz első hirnöke, a természet legkedvesebb, legszerényebb virága a — márcziusi ibolya. Apró harangocskái mintha igenlőleg bólongatnának tavaszt váró reményeinkre, édes illatával elringatja lelkünk az ábrándok rejtelmek, remények honában, ő az igazi tavasz, megszemélyesítője, látható kifejezése a természet ébredésének, amelynek megjelenése örömmel tölt el mindenkit. Az ibolyát min-

denki szereti. Irtak is róla már verset annyit, hogy a szegény kis ibolya, talán azért bujik olyan szerényen a levelek közé. Bennünket krónikásokat főként azért is érdekel a márcziusi ibolya, mert ő a tavaszt jelenti, a várva-várt verőfényes kedves, illatos tavaszt.

*** Uj óvónő Szakálban.** Biharvármegye Szakál községébe a vallás és közoktatásügyi miniszter Kovács Ilona ruttkai állami óvónőt az ottani állami óvodához helyezte át.

*** Életveszélyes fenyegetés.** Gyöngyösi Antalné Madár-utca 7. szám alatt lakó nő tegnapelőtt este siránkozva panaszkodott az Aradi uton őrszolgálatot teljesítő Balogh Ferencz rendőrnek, hogy Bebe György Tilinkó-utcai lakos kegyetlenül elverte, azonfölül pedig még agyonlövéssel is fenyegeti. A rendőr azután megjelent Bebe György lakásán és a harcias férfiutól elkobozta a pisztolyt. Bebe ellen megindította a rendőrség bünyügyi osztálya az eljárást.

*** Jégzajlás a Körözsön.** Az utóbbi meleg napok és a hétfői eső általános olvadást idézett elő. Nagyvárad határában a Körözs jege már korábban eltakarodott minden zajlás nélkül, a folyó felső vidékén azonban most következett be az olvadás. Tegnap megindult a kevéssé megáradt Körözs vizén a jégzajlás; a zavaros víz özönével hozta a kisebb-nagyobb jégdarabokat. Látszik, hogy a Körözs felső vidékén is 20—25 centiméter vastag jégpánczél borította a folyót. Valószínűleg azonban minden baj nélkül elvonul a jégzajlás s az alsóbb vidéken sem fog károkat okozni.

*** Két lopás.** Siliga Ferencznek Lukács György-utca 838 szám alatt levő lakása folyosóján nyitva felejtett szekrényéből tegnap virradóra 57 korona korona értékű különféle fehérneműeket loptak el. — Tatár Gábor Porondon lakó napszámosnak 8 koronát érő malacját lopták el az elmúlt éjszaka. Mind két lopási ügyben a rendőri nyomozás folyamatban van.

*** Találtak** tegnap délelőtt egy pénzes erszényt némi pénztartalommal, délután pedig egy 10 koronás bankjegyet. Mindkettőt igazolt tulajdonosa átveheti Gerő Ármin rendőrkapitánynál.

x A Bihar kávéház díszes helyiségében ma, szerdán márczius hó 1-én, nagy zeneestély, válogatott műsorral. Jó italok, hideg buffet. Pontos, figyelmes kiszolgálás! Szíves támogatásért esd: a bérlő. — *Egész éjjel nyitva!*

x Remekmű. Megjelent az *»Ermelléki első szőlőtelep«* árjegyzéke 15-ik évfolyam, rendkívül díszes kiállítás, számos képpel és gazdag tartalommal, mely nemcsak az árakat, hanem mindenkinek, aki a szőlőszet iránt nem is érdeklődik, szükséges gyakorlati utasításokat is tartalmaz. Ez a mű bemutatja és bőven ösmerteti az országban oly rohamosan terjedő sodronyfonat és tuskék sodronykerítések alkalmazását is 12 képben. Aki címét egy levelezőlapon tudatja, annak ingyen és bérmentve küldetik meg. Cím: *»Ermelléki első szőlőtelep«* Nagy-Kágya (Biharm.) Ezen telepnek mai számunk hirdetői rovatában közölt *»Szőlőlugast ültessünk«* című hirdetésünkre felhívjuk olvasóink nagybecsű figyelmét.

x Szűcs Laczi kitűnően szervezett magyar daltársulatával folyó hó 16-án, csütörtökön kezdte meg előadásait — teljesen új műsorral — a Szabó Gyula Körözs-utcai éttermében, mely alkalommal színre kerülnek: *magán és pár jelenetek, egyvelegek, táncok és kacagató bohózatok.* Pederdy Vitos gyorszobrász minden este más mutatványt produkál. A daltársulat legújabb kurucz nótákat ad elő. Tegnap érkezett meg a társulat új tagja, Kovács Ilonka. Szűcs Laczi igazgató Vén cigány című melodramát ad elő, melyet Farkas Imre az ismert nevű poéta írt. Legközelebb Papp Ferencz baritonista fog fellépni, ki annak idején Dankó Pista társulatának volt egyik erőssége. — *Családi műsor.* — Előadás kezdete fél 9 órakor. — 12 óra után nagy moulin *Rouge à la »sbudavár.*

* Tisztelettel hívjuk fel, olvasóink szíves figyelmét Szirmai és Nagy uri divatszabók mai számunkban közölt tárczaalatti hirdetésére.

x Orfeum a Lloydban. Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy ma, márczius hó 1-én Nagyváradon először a Lloyd-kávéház kellemes helyiségében a fővárosi artisták különlegességeiből szervezett elsőrangú társulattal megkezdem előadásaimat, műsorom oly kitűnő szolid és szórakoztató, hogy családok is bátran látogathatják. Előadásra kerülnek magán, táncz és párjelenetek, valamint itt még nem ismert kitűnő és kacagató bohózatok. Társulatom névsora: *Thee Ullanoff Ferenczy* Kamília Nagyváradon előnyösen ismert énekesnő, *Ormay* Lujza magyar exentrique, *Berényi* Bella shanzonette, *Viola* Giza soubret. *Grünau* Poldi komikus a budapesti komikus versenyen diszoklevéllel kitüntetve, *Berényi* Izsó humorista a Tátra mulató kedvence, *Lichtenstein* Soma színész és rendező, *Gönczi* Lajos karnagy. Előadás kezdete 9 órakor. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel *Grünau* Poldi igazgató.

x **Magyar Borok**, nemes faj hazai gyümölcsökből, állandó nagy raktár *Mertz* Nándor utóda czégnél, Körös-utca. Telefon 448, sz.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: A szaharai konzul, új bohózat.

Csütörtök: Hoffmann meséi, opera.

Péntek: Miniszter válság, új vigjáték.

Sombat: Miniszter válság, új vigjáték.

Vasárnap: délután: Charlie néne; este: János vitéz.

A márczius havi műsor.

Nagyvárad város szinügyi bizottsága tegnap délután tartott ülésében foglalkozott a márczius havi színházi műsorral.

Dr. Hoványi Géza elnöklete alatt Rimler Károly, Harmathy Károly, dr. Gyémánt Jenő, dr. Halász Lajos, dr. Moskovits József, dr. Mihelyi Lajos, Somogyi Károly szinigazgató és Juricskay Barna jegyző voltak jelen.

Elnök előterjesztette a szinigazgató által márczius hónapra kifizetett darabok jegyzékét.

A műsorban a következő darabok vannak felvéve.

Hoffmann meséi,	Bőregér,
Furcsa háboru,	Fecskefészek,
Katalin,	Mulató Istenek (uj).
Rátar ós király kisasszony (uj),	János vitéz,
Vén leányok,	Államtikár,
Loute,	Tosca,
Medea,	Miniszterválság (uj),
Elnémult harangok (uj),	Arany patkó (uj),
Bajusz,	Arany kakas
Három Kázmér,	Gyimesi vadvirág
Diák élet,	Aranylakod. márcz. (15),
Ocskai (A Kossuth-szó-orra, márczius 24-én.)	

Dr. Hoványi Géza felhívja az igazgató figyelmét arra, hogy márczius hó folyamán lesz Szigligeti Ede születés napjának az évfordulója s ekkor Szigligeti előadást kellene tartani.

Dr. Gyémánt Jenő arra hívja fel az igazgató figyelmét, hogy az albérlőkre (négyes bérlőnél) is legyen tekintettel a műsor összeállítására. Továbbá a szerződés szerint az új tagok névsora márcziusig bemutatandó.

Elnök kijelenti, hogy legközelebb újból ülést tart a bizottság s ezen előterjeszti a Virágvasárnapról szerződött új tagok névsorát.

Dr. Halász Lajos azért szólalt fel, mert nem látja, hogy márcziusban ifjúsági előadás lenne felvéve.

Elnök szintén fontosnak tartja az ifjúsági előadásokat s ennek tartására kéri az igazgatót.

Harmathy Károly azt kifogásolja, hogy a premiereket nem egyformán osztják el a páros és páratlan bérlők között.

Felhívják a panaszokra az igazgatóság figyelmét.

A műsort különben elfogadták s az ülés véget ért.

A szaharai konzul.

A magyar szerző, magyar tárgy bohózat — az ember rögtön Széchenyi örökbecsű mondasára gondol a magyar apagyilkosokról s minden meg van bocsátva, ha csak egy kis dicsérni valót találunk a darabban.

Guthi Soma bohózatában pedig nem egy dicséretre méltó vonás van. Első sorban és legfőképpen az, hogy az immár sablonossá vált házasságkötési bohózat receptjét felfrissíti s színvonalában is emeli egy fővárosi speciálitás kifigurázásával s így magyar jellegűt ad neki, habár ez a magyarság inkább a magyar király jeruzsálemi címe alá sorolható. Ez a speciálitás a Tiller Mórók, baranyavári Ullmann Pálok, dr Morgenstern-Molnár Móriczok és tőszegi Freundok alakja, akik jó gseftjeik tetejébe kigsefteltek valami félvad vagy egészen csip-csup országtól konzuli címet s ezért joguk van festőien izléstelen uniformisban rémiteni az udvari bálók közönségét. Még egy fővárosi speciálitás: a tüzet soha el nem oltó tűzoltó-főparancsnok a fényes sisakkal és fehér köpenyvel. Olyan aktuális vonatkozás mind, amely a fővárosban óriási hatással jár, míg vidéken kommentárra szorul s elveszti vonzerejét. Ez pedig hiba egy bohózatnál, amelynek minden részében a derűtséget kell kipattantani a közönségből.

Emlékezzünk vissza: Szathmáry fűrdőorvosa megmentette a Kispüspököt; és Szathmáry pompás szaharai konzulja nem tudta olyan sikerre vinni Guthi darabját, aminőt az a fővárosban elért. Amott a rossz darabba beleszótt aktualitás mindent megmentett; itt a darab alkatelemét tevő aktualitás kiesett — s a siker egy része is kiesett.

Ezért nem volt a Szaharai konzulnak várt nagy sikere. A nagy kacagás itt-ott hosszabb szüneteket tartott. Szerencse, hogy a humor nemcsak az aktualitásokra támaszkodott; oly erős komikum tör-néha elő a bohózatban, hogy a közönség féktelen derűtsége átragadt a szereplőkre is és formálisan megakasztotta az előadást.

Ez pedig már hiba s annak a jele, hogy kevés volt a próba, nem szoktak eléggé a darabhoz. Nem a szereplők uralkodtak a darabon, hanem a bohózat a szereplőkön. Ennek az összjáték is kárát látta s így a máskor pompás vigjátéki személyzet most kissé lemaradt ön-maga mögött.

Legjobbban uralkodott magán Szathmáry; az ő konzulja volt a legjobb, legeredetibb figura. Hasonlóan sikerült Tihanyi Miklós Pikkje is; nem az ő hibája, hogy izléstelen dolog a nyomoréksággal kelteni derűtséget. Szerepe parancsolta s a feladatot ő igen jól megoldotta. A két féltékeny férj szerepében Krasznay és Bognár jeleskedtek, nevetettek és — nevettek. A szerelmes labdarugót Tóth Elek játszotta, Lammit Bérczi; kisebb szerepek nem sok térrel a tehetség számára. L. Kovács Mariska volt az egyetlen, aki a női szereplők közül sikert aratott; Verő Janka nagyobb szerepre sem igen való.

Legfőbb baj, amint már megirtuk, az összjáték hiánya. Pedig A szaharai konzul a Vig-színháznak íródott, ahol az összjáték aratja a babért.

A darab témájáról elég pár szó. Két féltékeny férj kölcsönösen vigyáz egymás feleségére s ha hűtlenséget észlelnek, ezzel a telefonjelentéssel adnak hírt: A szaharai konzul megszökött. Egyik férjet már megcsalja a felesége, a másikat pedig a gyanakodás kergeti bele. És akkor mindkét férj ártatlannak hiszi a feleségét, kigyógyul a hűtlen feleség mellett a féltékenységből s a másiknak azt hazudja, hogy csak egyedül ő maga a megcsalott férj. Nem rossz, de nem is új téma; a feldolgozás teszi a darabot újjá és elég jóvá.

Dr K. A.

A szaharai konzul. Guthi Soma tegnap szinre került »Szaharai konzul« című bohózata kerül ma este másodszer szinre a Szigligeti színházban ugyancsak a premier kiosztásában. illetve annak szereplőivel.

A legközelebbi premier. A szigligeti-színház legközelebbi premiérje Berczik Arpád aktuális vigjátéka a »Miniszterválság« lesz. A színház személyzete naponta próbál e pompás vigjátékból s a premiért, mint az a heti műsorban is jelezve van, péntekre tüzte ki az igazgató. Berczik darabjában a főszerepeket: E. Kovács M., Berlányi V., Agnelly I., T. Pogány, Tóth E., Tihanyi, Krasznai, Rédei, Bérczi, Szarvasi, Bognár játszzák.

A mulató istenek. Lehár operettje, amely a bupapesti Magyar színháznak ez idő szerint műsordarabja kerül közelebb szinre. A szerepeket már kiosztotta az igazgató s a próbák már rohamosan haladnak előre.

A furcsa háboru. A színház igazgatója a jövő hétre egy érdekes reprizzel gazdagította műsorát, amennyiben feleleveníti »A furcsa háboru« operett, amely annak idején dominálta úgy a főváros, mint a vidék repertoírját.

Igazságszolgáltatás.

Rablógyilkos cigányok.

— Esküdtészeki fő tárgyalás. —

A nagyvárad királyi törvényszék, mint esküdtbiróság tegnap folytatta a rablógyilkos cigányok bünperében a tárgyalást. Csulyok Béla dr elnök délelőtt 9 órakor megnyitva a tárgyalást, elrendelte a beidézett tanúk kihallgatását. Az első tanu Pataky Károly csendőrhadapród volt, ki akkor a nagyvárad rendőrségénél legügyesebb bünügyi nyomozó fogalmazó volt.

Pataky Károly tanu elmondja, hogy neki a gyanuja mindjárt a gyilkosság elkövetése után a vádlott cigányokra irányult. Ebben az irányban kezdett nyomozni s fáradságát csakhamar siker is koronázta, mert letartóztatta a rablógyilkosokat, kik töredelmes beismerést tettek. Az első nyomot — mint Pataky mondta — a város gulyása adta. Ez mondta el, hogy a gyilkosság estéjén a cigányoknak inni adott. A személyleírás alapján szerdán késő este elfogták Szent-Eleken Lakatos Mátét az öreg cigányt, a ki tiz évvel ezelőtt ugyancsak a Wolf-korcsma mellett egy társával rablást követett el.

Lakatos eleinte mindent tagadott. A nadrágján és bocskorán vérnyomok voltak és ezek elárulták később a gaztettben való bünösségét is részben beismerte. Elmondta hogy a gyilkosságban még három cigány vett részt. A cigány vallomása alapján még csütörtökön délelőtt kimentek Gyapjura mondja Pataky, Papolcny alkaptány és Dienes ellenőr kíséretében, hol rendkívül óvatos nyomozás után elfogták

a három tettest. Eleinte csak a cigány nevüket tudtuk a gyilkosoknak Lakatostól. A gyilkosokat a letartóztatás után behoztuk Nagyváradra a rablott holmikkal együtt. A rablott holmik nagy része Nagyvárad határában volt elrejtve. Ezeknek megkerítésére is intézkedtem. Többet a gyilkosságról nem tudok, mert én csak a nyomozásban vettem részt.

A többi tanúk csak arra tettek vallomást, hogy a gyilkosság előtt és után hol voltak és mit csináltak a rablógyilkos cigányok.

A tanúk kihallgatás után az orvosszakértőket hallgatták.

Dr Grósz Menyhért és dr Fisch Áron törvényszéki orvosok egybehangzóan azt vallották, hogy az elhalt nyakán tett vágás okvetetlen halálos volt s gyors orvosi segély esetén sem lehetett volna őt megmenteni. A vádlottak ép elméjük s a műveltség legalacsonyabb fokán állanak. Idegzetük egészséges s ebből határozottan következtetni lehet, hogy a gyilkosságot nyugodt lelki állapotban követték el.

Az orvosi szakértők vallomása után az elnök befejezettnek jelentette ki a bizonyítási eljárást.

Délután 3 órakor dr Nagy Géza királyi ügyész betérjeszti az esküdtékhez intézendő kérdéseket. Az ügyész a vádlottakat rablással párosult gyilkosság bünüttében, mint 70. § szerinti tettestársakat kéri bünösöknek kimondani.

A védők az ügyész kérdésének feltevése ellen nem éltek kifogással, de kérték a törvényszéket, hogy a szándékos emberölés és rablás bünüttére is tegyenek kérdéseket.

Mivel a kérdések megszövegezése nagyobb időt vesz igénybe Csulyok Béla dr, elnök délután 4 órakor ma délelőtt 9 órára halasztotta a tárgyalás folytatását.

A perbeszédre és ítéletre ma kerül a sor.

Választások után. Sályiból nagyobb küldöttség volt bent tegnap Szokoly Tamásnál s felháborító dolgot mondott el a zaklatásról, a melynek az ellenzék híveit a közigazgatási tisztviselők kiteszik. Legközelebb is Verner Kálmán tenkei szolgabíró 26 sályi polgárt citált maga elé. Az volt a bünök, hogy a választás előtt hangosan olvasgatták s lelkesen magyarázták a szövetkezett ellenzéknek a nemzethez intézett felhívását és a Kossuth-nótát énekelték. Egyik paraszt haragosan kérdezte a faggatás után.

— Ugy látszik, nem a Kossuth-nóta itt a baj. Ugy-e bizony, nem volna akkor semmi bajunk, ha a községi bírótól elveszszük az ígért 3 forintot s a kormánypártra szavazunk?!

TÁVIRATOK.

Belépés a függetlenségi pártba.

Budapest, febr. 28. (Saját tud. táv.) Kmetty Károly egyetemi tanár, Esztergom város országgyűlési képviselője ma belépett a függetlenségi pártba. Kmetty — ki eddig pártönkivüli volt — elhatározását levélben tudatta Kossuth Ferencz-czel, a függetlenségi párt elnökével.

Osztrák ujság a magyar válságról.

Budapest, febr. 28. (Saját tud. táv.) A »Zeit« mai számában vezércikket közöl a magyar válságról s a következőket írja:

A többség Magyarországon a koalíciót ellenzi. A szövetkezett ellenzék

pártoknak vannak olyan programmpontjuk, melyekben teljesen egyeznek véleményeik. A szövetséget ellenzéknek oly tekintélyes többsége van, hogy csakis a koalíciós pártokból lehet a jelenlegi körülmények között kormányt alakítani. A szövetséget ellenzék alkotmányos párt és egy cseppet sem antidinasztikus. Igaz, hogy az ellenzék nagyobb része, a függetlenségi párt ellene van a 67-es kiegyezésnek és a personál uniónak híve, de ez nem zárja ki a koalíciós ellenzék kormány képességét, mert a függetlenségi egylet nem akarják végrehajtani ezt a programmpontjukat. Ő Felsőge mindezek dacára még nem akar a szövetséget ellenzékből kormányt kinevezni, pedig az ellenzék szabadelvű kormányának semmit sem fog megszavazni. Ha a válság tovább tart, előáll az a körülmény, hogy a monarchia Magyarország részéről nem kap ujonczot s indemnyit sem lesz. Ennek az állapotnak megszüntetéséhez nemcsak joga van az országnak, de a felsőbbség részéről kötelesség, mert kárára van a monarchia annyira hangsúlyozott nagyhatalmi állásának.

Viharos közgyűlés.

Békés-Gyula, febr. 28. (Saj. t. táv.) Békésvármegye törvényhatósági bizottsága ma délután közgyűlést tartott Lukács György főispán elnöke alatt. A gyűlésen szóba került a tegnapi békéscsabai munkás zavargás s e felett Achim L. András képviselő és Szeverényi Ede bizottsági tag hevesen összeszólkoztak.

A német kereskedelmi szerződés.

Budapest, febr. 28. (Saját tud. táv.) Berlinből jelentik, hogy a külügyminisztériumban ma délelőtt megjelentek a belügyi és külügyi állam titkárok és a magyar-osztrák nagykövet és aláírták a kereskedelmi szerződés póthatározatát, mely szerint a szerződés érvényességét 1906. február 15-éről, márczius 5. évre kitolták.

Az orosz forradalom.

Pétervár, febr. 28. A moszkvai városi ügyek hatósága a lapok jelentése szerint tegnap Goliczin herceg városi kapitány elnökletével tartott gyűlésén kinyilatkoztatta, hogy a városfő Goliczin herceg ellen emelt ama vád, hogy jogait túllépte avval, hogy decz. 12-én Dsumában megengedte az ismert határozat tárgyalását, alaptalan és Goliczin herceg eljárása teljesen helyes volt.

Pétervár, febr. 28. Maximovics főhadsegéd a doni csapatok főnöke, holnap mutatkozik be a cárnak. Hír szerint kinevezik kaukázusi főparancsnok ak.

Kiev, febr. 28. A nőcselédok sztrájkba állottak. A főúton összegyűltek és a kozákok, valamint egy század katonaság a tüntetőket mind a rendőrségre vitte.

Varsó, febr. 28. Ma öt felfegyverkezett ember jelent meg a zsidó hitközség irodájában kormányzóság falvaiban s nagy zavargások kezdődtek.

NYILTTÉR.

Étterem megnyitás.

A Rimanóczy-étterem bérletétől visszalépve, van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **márczius hó 14 én** a

„PANNONIA”-szálloda
diszesen berendezett

éttermét és télikertjét
katonazene közreműködése mellett

ünnepélyesen fogom megnyitni.

Midőn erről a n. é. közönséget, valamint igen tisztelt vendégeimet értesitem, szabad legyen remélnem, hogy új helyiségemben sem fogják tőlem becses pártfogásukat megvonni, annyival is inkább, mert mint eddig, úgy ezután is legfőbb törekvésem leendő *egy kitűnő konyha*, valamint termelőktől beszerzett *jó borok és elsőrendű kőbányai DRÉHER-sör* kiszolgáltatása által a nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kiérdemelni.

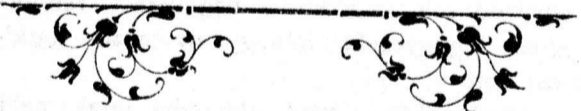
Kész szolgálattal:

Karner Gyula,
a „Pannonia-szálloda” étteremének
bérelője.

Két nagy üzlet lesz elárusítva

Orosházán és Budapesten, két nagy üzletet vettünk, melynek **női szöveteket, vásznakot, asztalneműket rövidárukat és több ezer rőfös áru** cikkeket tartalmaznak. Ezeket, **míg a készlet tart, a volt FREIBERGER féle** maradék-áruházban (Bémer-tér) **rendkívül meglepő olcsó árban** adjuk el. Ez az **alkalmi** elárusítás e hó 9-én azaz csütörtökön veszi kezdetét.

Kovács L. és Tsa

Boreladás.

Saját termésű, tulnyomólag rizling boraim literenkénti eladását **Szent-János-utca 31. szám** alatt megkezdtém.

1 liter újbor 32 kr.

1 liter ürmös 45 kr.

Tíz literen felül házhoz szállítat.

Fehér Gyula.

Ugyanott két utcza lakrész május 1-től kiadó.

TELEFON: 419. szám.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint ismét egy első rangú üzletet sikerült megvennünk, melyet **e hó 22-től** kezdünk elárusítani.

A raktár a következő cikkekkel áll:

500 valódi Norbert Langer és Regenhartd-féle Rumburgi vásznak, ajour asztalneműk, garnitúrák és zsebkendőkből. 120 és 140 cmtr. széles gyapjuszövetekből Blous, Pongis és Louisin-selymek, Czérna ruha-zephirek. Francia battistolok, gyapju delainek, voilok, csipkék, applicatiók, ágy garnitúrák, férfi-íngék.

Mindezen cikkeket a legjutányosabb árakban bocsájtjuk a vevőközönség rendelkezésére és saját érdekükben történik, ha bevásárlásaik előtt dusan felhalmozott raktárunkat meglátogatják.

Teljes tisztelettel

Kohn Márton és Tsa,
Kossuth-Lajos-u. Füchsl-palota.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

Angol regény.

Chartres ur jó szívé, vig természetű falusi ur, ki kedveli a sportot, a vadászatot elismert tekintély s Rufus nevű lovát az egész vidék ismeri. Penelopnak is egyik kiváló tulajdonságát képezte a szép lovaglás s tudták róla, hogy atyjával szívesen rándul el egy-egy kopóvadászatra.

Ez este az ebédre vidám társaság gyűlt össze, Graham százados Penelop mellé került csakhamar egész barátságba keveredtek.

— Ma este énekel nekem valamit, ugye megteszi? — kérde Graham.

— No ezt nem igen érdemli meg, — válaszolá Penelop nevetve — a mért Algyval tudtom nélkül lopóztak be a szobába.

— De ezért megbocsát nekem! — könyörgött az ifju — Hiszen tudja, hogy nem állhattunk ellen énekének, annyira meg voltunk tőle büvölve.

— Oh, ha bókolni kezd, akkor meg ép-penséggel nem énekelek.

A komoly, nyugodt Graham Douglas ránézve a ragyogó arcra, sóhajtott, — de hogy miért, maga sem tudta; a mint azonban a Chartres Penelop barna szemébe tekintett, elhomályosult a saját szeme. Miért, talán érezte, hogy ez a szöke fürtű, merengő szép leány nagy változást fog előidézni életében.

Algy a barak-életből mondott el valami bolondos történetet az atyjának, mi közben a pajtasokat nagyon sokszor emlegette. Adomáit olyan jóízűen adta elő, hogy még Chartres kisasszonyt is megnevetette. Jó kedve ráragadt a többiekre is.

Pompás, — kiáltá Chartres ur, midőn Algy befejezte. — Hát aztán mi lett azzal a fickóval?

— Kilépett — mert, tudja, azután nem maradhatott közöttünk!

Penelop a szomszédjára nézett.

— Graham százados, ön is részt vesz az ilyen tréfákban? — kérde.

— Oh nem, — válaszolá Graham moso-

lyogva, — az ilyenféle multságokat átengedem a fiataloknak.

— Douglas nem ért a tréfához, — szólt közbe Algy. Egyszer a sátorát félmérfölddel messzebbre vittük, mint a hol annak állani kellett volna s Graham azt hitte, hogy úgy ment oda.

De a Graham szemében megvillanó tréfás fény megértette a leánynyal, hogy nagyon jól ösmerte ő társai mókáját.

— Ők mulattak rajta, nekem pedig nem ártott — mondá válaszul a leány tekintetére. Hanem aztán ugyancsak lefőztem őket, midőn egész nyugodtan beléptem hozzájuk, azt mondva, hogy nem tudom, mi uton-módon, de a sátram elvándorolt a helyéből, ezért azt hiszem, szivesek lesznek segíteni régi helyére visszaszállítani.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Földmives iskola Élesden. Az élesdi választókerület új képviselője: *Farkasházi Zsigmond* azon fáradozik, hogy választókerületének központján. Élesden egy földmives iskola állítsassék fel. Az iskola felállítását a kerület egyik nagybirtokosa, *Farkasházi* egyik választója állítja fel az új iskolát. *Farkasházi Zsigmond* levelet intézett az Emkéhez, melyben az algyógyi földmives iskola szervezete, berendezése tárgyában kér adatokat. *Sándor József* az Emke alelnöke készségesen adta meg rá a választ s fölhiyta a képviselő figyelmét arra is, hogy keresse meg *Gáspár József* algyógyi földmives iskolai igazgatót, továbbá *Thorudyt Bélát* és *Fortner Kálmánt*, mint a magyar gazdasági szakoktatás vezérérőit. Az új földmives iskolának előre is nagy gazdasági és kulturális jelentőséget tulajdonítanak.

Kedvezményes burgonyamag. A földmivelésügyi minisztériumtól érkezett leirat szerint mindazok, kik kedvezményes burgonyamagra tartanak igényt, f. hó márczius 15-ig adják be folyamodványaikat, a földmivelésügyi minisztériumhoz czimezve és pedig azok, akik a városban laknak a polgármesterhez, a megyében lakók pedig az alispáni hivatalhoz. Egy métermázsza 5 korona 50 fillér.

Értéktőzsde.

Budapest, febr. 28.

Osztrákhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámi oló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villam s vasut	— — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, febr. 28.

Buza ápr.-re	— — —	19.96
Buza máj.	— — —	19.70
Rozs ápr.-re	— — —	15.66
Tengeri májusra 1905.	— — —	15.02
Zab ápr. ra	— — —	14.92
Repeze aug.-ra	— — —	23.40

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905. febr. 28-án

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.90
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.20
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.45
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.50
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcson	— — —	219.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	— — —	172.—
Osztrák járadék papirban	— — —	99.90
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.30
Osztrák járadék aranyban	— — —	119.50
Osztrák korona járadék	— — —	1.00

1860. oszt. államsorjegyek	— — —	157.75
Osztrák mgyar bankrészvény	— — —	16.38
Magyar hitelbank részvény	— — —	79.2—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	67.950
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	65.475
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.6
Német birodalmi márka	— — —	11.717
London vista	— — —	24.015
Páris vista	— — —	95.25
20 márkás arany	— — —	23.48

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad lat. szert. püspökség jószágigazgatósága.

375—1905. szám.

Faeladási hirdetmény.

A nagyvárad i. sz. püspökség nagy-ürögdi erdejében álló és

1772 m	becsült tölgyműfát
11828 m ³	» hasáb tűzifát
7224 m ³	» dorong »
545 m ³	» tuskó »
2070 m ³	» galy »

folyó évi márczius hó 10-én délután 3 órakor irodánkban (Fő-utca 33.18.) tartandó nyilvános árverésen áruba bocsájtom.

A kikiáltási árt 100.000 koronában állapítottam meg, melynek megfelelő 10% árverés előtt bánatpénzül leteendő.

A megvásárlandó száfa tuskóval együtt döntendő, mely műveletet az árverés érvényesítése után 10 nappal meg kell kezdeni s lombfakadásig folytatni, míg a többi száfa lombnullás beálltával azonnal döntendő; a fiatalos bokros erdő rész tarolása a szál-erdővel egyidejűleg szintén megkezdendő, de ez az egész nyár és ősz folyamán is vágható.

A tavasszal és nyáron tarolt terület fáját őszig, az ősszel s télen döntött 1906 tavaszáig elhordani, illetve a vágások szélén kijelölendő helyeken raktározni s 1907. február végéig teljesen elszállítani tartozik a vevő.

A fizetési feltételek a kihasználás arányában lesznek megállapítva.

Az 1—7 osztagokból csak az 1906. évi vágás szálfája képezi vétel tárgyát, míg a többi silány sarj- és túske felbecsülve nem lett.

A vétel az uradalomra csak a nagyméltóságú Püspök ur jóváhagyásának elnyerésével válik érvényessé.

Nagyvárad, 1905. február 26-án.

Eröss Rezső,
jószágigazgató.

Kiadó lakás.

Nagyvásár-tér 60. szám alatt (volt Mandl-ház) első emeletén 5 szobából álló lakás mellék-helyiségekkel 1905 május 1-től, továbbá a *Lukács György u. 6 szám,* (volt Rómer házban) 2 szobából álló garcon lakás mindenóra kiadó.

Értekezhetni a *Polgári takarékpénztárnál.*

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbségre, anélkül, hogy a legkevesebb helyet is elfoglalná az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és hértmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és »Delaware« sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

Hirdetmény.

A *Polgári takarékpénztár részvénytársaság* folyó évi márczius hó 12-én délelőtt 11 órakor saját üzlethelyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívatuak.*

Tárgy:

Egy igazgatósági tag választása.
Nagyvárad, 1905. február 28.

Az igazgatóság.

* Minden részvényes ki közgyűlésen részt akar venni, tartozik 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg a társaságánál legalább 1 hó előtt saját nevére irt részvényt vagy részvényeit szelvényekkel együtt a takarékpénztár pénztárába letenni, hol őt illető szavazati számát előtüntető térítvényvel láttatik el, mely egyszersmind a szavazásra igazoló jegyül szolgál.

1997—1905 szám.

HIRDETMEY.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága 36/1905 kb. számú határozatával a *Simkóvics Sámuel*, illetve jogutóda *Kötting József* nagyvárad i lakos tulajdonát képező *Külváros Aradi ut 180 sz.* háztelkén történt építkezés folytán elfoglalt közterület kisajátítási tervének megállapítása céljából az 1881 évi XLI. t. cz. 33 §-a rendelkezéséhez képest *Varró Domokos* kir. főmérnök elnökéből, *Dr. Hoványi Géza* és *Mihéfi Adolf* bizottsági tagokból és *Dr. Istvánffy István* jegyzőből álló bizottságot küldött ki s a város-háza bizottsági termében megtartandó bizottsági eljárás határidejét 1905 évi márczius hó 16 napjának délutáni 3 órájára tűzte ki.

Minden erről az érdekelteket értesitem, egyidejűleg megjegyzem, hogy a kisajátítási tervrajz és összeírás az 1881 évi XLI. t. cz. 34 §-a értelmében a város-ház kiadóhivatalában f. é. márczius hó 1 napjától f. é. márczius hó 15 napjáig terjedő 15 napi közzemlére kitétetnek.

Nagyvárad 1905 február hó 23.

Rimler Károly
polgármester.

„Nagyváradai Hitelbank“

részvénytársaság
(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)
házak és földbirtokokra 10—50 évi
időtartamra a legolcsóbb kamatláb
és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyujt,

melyeket a legrövidebb idő alatt fo-
lyósít. Kölcsonkérő részről hiteles
telekkönyvi kivonat, kataszteri bir-
tokiv és esetleg községi becsü-bizo-
nyítvány mutatandó be. Drágább
kamatozású kölcsonöket bélyeg és
illeték-mentesen convertál.

Ellogad betétkönyvecskékre és folyó
számlára:

6 hóig elhelyezett 5°-os kamatot
összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámított
váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre
előleget ad.

Az igazgatóság.

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza
NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején

Mindenkit meglep
az a hatalmas nagy raktár, ami mostvan
az ujonnan érkezett

farsangi cikkekben.

Igen szép gázok, flitterek és tüllök
Ugyszinte flitter, selyem és tüll csipkék-
ben is szép nagy raktár van. Tekintve a
nálam levő roppant nagy forgalmat, sehol
oly olcsó árban nem kerülnek e cikkek
eladásra, mint nálam.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

NAGYVÁRADON, Fő-utca elején.
Modern lakás, szálloda és kávé-
ház berendezések iparművészeti
vállalata. Telefon: 421 sz

Elegáns matt és fényezett

BUTOROK

jutányos gyári árban.
GYÁRTELEP: BÉKÉSCSABÁN.

Raktárak: Nagyvárad, Baja.

Erdélyi fajalmák

kaphatók, ugymint: *Batul, Ranet*
Sóvári és pogácsa alma. Kilója:
12, 14, 18, 20, 24 krajzárért. Viszont-
elárusítók árendeményben részesülnek.

Raktár Színház-u. (dr. Ador-
ján ház), és Teleki-u. 24. sz.

A legszebb faj
csemege szőlő,
kiváló szép, legnemesebb
F A J - A L M A
és mindennemű *déligyümölcs*.
Tisztán kezelt természetes
HEGYI-BOROK

a következő előnyös árban:

Kitünő ujbó, literje	— — —	29 kr.
Asztali ó-bó, „	— — —	32 „
Rizling bó, „	— — —	36 „
Pecsénye bó, „	— — —	40 „

UJ-BOR 100 liter 18 frt.

O-BOR 100 „ 22 „

Csemege, aszú, és pezsgőborok a legol-
csóbb árban.

KAVE nagyraktár, a legjobb fajok-
ból az olcsó legolcsóbb
árban. Coenac, rum, és finomabb gyümölcs
pálinka, likörök előnyös árban.

Valódi Dréher féle kőbányai üvegezt
SÖR egy nagyüveg 17 kr.

Mertz Nándor utóda
czégnél

NVárad. Körös u. Mertz ház. Telefon 448-

Zálogházi árverés.

A „Biharmegyei Takarékpénztár“

zálogosztálya

1905. márczius 7-én árverést tart.

Az elzálogosított tárgyak márcz. 6-ig rendezendők.

Gouwelirozott Crepp fodor minden színben.

Nem kiáltó reclam Farsangra még nem létezett, hanem tény.

Bámulatra ragad mindenkit báli idényre érkezett gondos józiséssel összeállított különleges szép színei és olcsósága.

— Gyönyörű választék. —

Pongais, Luisine és Messaline selymek.

Selyem Lyones, Mousline de soire és Crystalin.

Ajour. himzett és sima batisztokban.

OLCSÓ ALKALMI ARAK.

Francia báli Crepp divat színek métere	33 Kr.
Himzett és sima batisztok remek minták métere	25 Krtól
Indis és foulard batisztok gyönyörű színek 120 cz. széles	58 Krtól
Selyem Crystalin és tüllgázé kiváló szép színek 120 cz. széles	98 Krtól
Selyem gázé csipke-rózsa himzéssel egy ruhára	13.75. »

Klein Menyhért divatáruháza
SZT. LASZLÓ-TÉR,
(HOLDAS TEMPLOM MELÜETT.)

Ruha díszek divatlap szerint.